

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI : B.02.0.007.00/246
KONU :Yazılı Soru Önergeleri

4.12./2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İLGİ: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı'nın 22.01.2008 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-2932 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde Bakanlığımıza gönderilen Adana Milletvekili Sayın Nevin Gaye ERBATUR, Bursa Milletvekili Sayın Hamza Hamit HOMRİŞ ve İstanbul Milletvekili Sayın Atila KAYA'ya ait yazılı soru önergeleri hakkındaki bilgileri içeren cevaplar ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Nihat ÇUBUKÇU
Devlet Bakanı

Dağıtım:

Gereği :

- TBMM Bşk.Genel Sekreterliği
(Kanunlar ve Kararlar Dai.Bşk.)
Ek: 3 Yazı (2'şer Nüsha)

Bilgi :

- Başbakanlık
(Kan.ve Kar.Gen.Müd.)
Ek: 3 Yazı

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN PROF.DR.N.GAYE ERBATUR'UN
7/11480 ESAS NOLU SORU ÖNERGESİ CEVABIDIR**

28 Aralık 2007 Cuma günü Beylikdüzü Fatih Sultan Mehmet Camii İmamı tarafından verilen Cuma vaazında imam tarafından "Eşini çalıştıran adamın biri gelerek, karısının kendisini patronu ile aldattığını söyledi. Bakın, karılarınızı çalıştırmayın, günaha girersiniz. Çünkü kadının 9 nefsi var. Hangisine hakim olsun. Erkeğin tek nefsi var ve buna hakim olabiliyor. Bunları kendim uydurmuyorum. İslam'ın emrini tebliğ ediyorum." Sözlerinin söylendiği çeşitli basın organlarında dile getirilmiştir. Bu çerçevede;

SORU 1:

Kadın ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanı olarak, kadının ekonomik yaşamdaki varlığını silmeye yönelik bu tür açıklamalar karşısında ne gibi önlemler alınacaktır?

CEVAP 1:

Konuya ilişkin olarak Bakanlığımıza bağlı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğünce verilen cevaba göre;

Genel Müdürlüğümüze bağlı olarak hizmet vermekte olan toplum merkezlerinde ve aile danışma merkezlerinde aile içi iletişimi bozan, aile içinde şiddet, cinsiyet ayırımı vb. olumsuz durumlar yaşanmasına yol açan bilgi ve inanışların değiştirilmesi, kadınların ve aile bireylerinin güçlendirilmesine, daha iyi yaşam koşullarına ulaşmalarına destek olacak bilgilendirme ve bilinçlendirmeye yönelik eğitim programları yürütülmektedir.

2007 yılında aile danışma merkezlerinde 3943 kişi, toplum merkezlerinde 50.635 kişi bu eğitimlerden yararlanmıştır

Konuya ilişkin olarak Bakanlığımıza bağlı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğünce verilen cevaba göre;

Kadının sosyal, ekonomik ve siyasal hayata eşit biçimde katılımını sağlamak, istihdam da dahil toplumsal yaşamın her alanında kadınları güçlendirerek kalkınma sürecine katılımlarını ve kalkınmanın nimetlerinden eşit ölçüde yararlanmalarını sağlamak Bakanlık olarak temel amacımızdır. Bu amaç doğrultusunda toplumsal cinsiyet eşitliği bakış açısının ülkemizde tüm alanlara yerleştirilmesini sağlamaya yönelik olarak yürüttüğümüz tüm çalışmalarda zihinsel dönüşümün önemine vurgu yapmaktayız.

Bakanlığımıza bağlı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü tarafından, 2005 yılı Türkiye-Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali İşbirliği programı kapsamında, Türkiye'de kadınların toplumsal fırsatlardan erkeklerle eşit biçimde yararlanmalarının sağlanması ve kadının insan haklarının korunmasına yönelik olarak yürütülen "Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Geliştirilmesi Eşleştirme Projesi" kapsamında zihinsel

dönüşümün sağlanması amacıyla Eğitim Programları yürütülmektedir. 2007 yılı içerisinde 100 eğitici, 113 politika uzmanı, 57 üst düzey karar verici ve 55 yerel yöneticiye eğitimler verilmiştir. Bu eğitimlerin ardından 2008 yılı itibariyle 500 politika uygulayıcısına toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimi düzenlenecektir.

Projenin Dördüncü bileşeni kapsamında gelecekteki hükümet politikalarının temelini oluşturacak bir ulusal eylem planı taslağı hazırlanması çalışmaları yürütülmektedir. Ulusal eylem planı taslağının hazırlanması için öncelikle proje metninde tanımlanmış olan politika dokümanları, strateji ve belgenin üretilmesi gerekmektedir. Söz konusu politika dokümanlarının konuları, Pekin Eylem Platformu'nda belirlenen kritik alanlar dikkate alınarak seçilmiştir ve kadın ve ekonomi ile kadın ve yoksulluk konuları bağlamında ilgili tarafların da katılımının sağlandığı çalıştaylar düzenlenerek tüm paydaşların görüşleri doğrultusunda kadın istihdamını artırıcı çalışmalar yapılması yönünde amaç ve hedefler belirlenecektir. Kadın istihdamının artırılması amacı altında belli bir tarihte ulaşılması hedeflenen bir kadın istihdam oranının yer alması planlanmaktadır. Ulusal Eylem Planı Taslağının çalışmaları devam etmektedir.

Bununla birlikte Bakanlığımıza bağlı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü ve İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü arasında mutabakata varılan "Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesinde Polisin Rolü Ve Uygulanacak Prosedürler Eğitimi Projesi Protokolü" 26.12.2006 tarihinde İçişleri Bakanımız ve tarafımca imzalanmış ve anılan Protokol kapsamında kadına karşı şiddet, aile içi şiddet, toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimi, şiddet mağdurlarına yaklaşım tarzı, 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun ve diğer ilgili kanunların uygulanması konularında farkındalık ve duyarlılığı artırmak amacıyla iki adımda gerçekleştirilecek bir eğitim projesi planlanmıştır. Birinci adımda; bölge merkezi olarak tespit edilen 10 il (İstanbul, Ankara, İzmir, Diyarbakır, Erzurum, Samsun, Bursa, Kayseri, Adana, Antalya) ve diğer illerden, eğitim ile ilgili Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından belirlenen kriterlere göre seçilen yaklaşık 270 personele eğitici eğitimi verilmiştir. İkinci adımda ise; yetiştirilen bu eğitici kadro ile 81 il Emniyet Müdürlüğüne bağlı Polis Merkezlerinde ve Karakollarda çalışan yaklaşık 40.000 Emniyet Teşkilatı personeline eğitim sağlanacaktır.

3 Ocak 2008 tarihinde ise şiddet mağduru ve risk altındaki kadınlara sunulan sağlık hizmetleri prosedürlerinin belirlenmesi ve buna uygun olarak eğitim programlarının düzenlenmesi amacıyla, Başbakanlık Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü ile Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü işbirliğiyle hazırlanan "Kadına Yönelik Aile İçi Şiddetle Mücadelede Sağlık Personelinin Rolü ve Uygulanacak Prosedürler Eğitimi Protokolü" Sağlık Bakanımız ve tarafımca imzalanmıştır. Söz konusu Protokol kapsamında gerçekleştirilecek eğitimler ile; 81 il sağlık müdürlüğü yöneticileri ile birinci, ikinci, ve üçüncü basamak sağlık hizmeti sunan kurum ve kuruluşlarda (hastane, sağlık ocağı, ana çocuk sağlığı aile planlaması merkezi, vb.) çalışan doktor, hemşire, ebe ve diğer sağlık personelinin kadına yönelik aile içi şiddetle mücadelede duyarlılığının artırılması; mesleki beceri ve eğitim formasyonunun geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Eğitimlerle öncelikle 500 eğiticinin yetiştirilmesi, ardından da sahada çalışan 75.000 sağlık personeline ulaşılması hedeflenmektedir.

Kadının istihdama katılımının artırılması yönünde gerek Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü ve diğer kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ve meslek örgütleri tarafından projeler ve çalışmalar yürütülmektedir. Bu çerçevede, İl Özel İdaresi Kanunun yoksullara mikro kredi verilmesi hükmünü de içeren 6. Maddesinin uygulanması ve uygulamalarda yoksul kadınlara ve kadın başlı ailelere öncelikli davranılması hususunda 81 il valiliğimizin göstereceği duyarlılığı arttırabilmek amacıyla İçişleri Bakanlığına nezdindeki girişimlerimiz üzerine, ilgili Bakanlık tarafından konu Valiliklere iletilmiştir. Bu kapsamda, mikro kredi uygulamasının ilki Van ilinde başlatılmış ve yaklaşık 577 kadın bu imkandan yararlandırılmıştır. Yine bu doğrultuda Mersin il ve ilçelerini kapsayan, Mersin Valisinin gözetim ve denetiminde, İl Özel İdaresi'nin liderliği, İlçel El Sanatları ve Eğitim Vakfı (İÇEV)'nin ortaklığı, diğer resmi kurum ve kuruluşlar ile sivil toplum kuruluşlarının iştiraki ile yürütülen, hedef kitlesi yoksul kadınlar ve genç işsizler olan "Yoksullar İçin Mikro Kredi Projesi" kapsamında 2008 yılı itibariyle 130 kadına ulaşılmıştır.

Bakanlığımıza bağlı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğünün 2008 yılı çalışma planında "Kadın İstihdamının Mikro Kredi Yoluyla Arttırılması" konulu toplantının organizasyonu yer almaktadır.

5251 sayılı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 15 inci maddesi uyarınca oluşturulan Kadının Statüsü Danışma Kurulu'nun 20.02.2008 tarihinde yapılacak IV. Toplantısı "kadın istihdamının artırılması" özel gündemi çerçevesinde gerçekleştirilecektir.

Ayrıca TOBB tarafından kurulan ve Bakanlığımıza bağlı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğünün de üyesi bulunduğu Kadın Girişimciler Kurulu, girişimci olmak isteyenlere ve mevcut girişimci kadınlara yol gösterme, eğitimler verme, kadın girişimcilerin, deneyimli girişimciler yanında hem Türkiye'de hem de yurtdışında ve özellikle AB ülkelerinde staj yapmalarını ve koçluk sistemiyle yeni girişimcilere deneyimli girişimciler tarafından destek verilmesini sağlama, illerde açılan 'Kadın Girişimci Eğitim ve Danışma Merkezleri'nde AB ve diğer uluslararası kadın girişimci kaynakları imkânları konusunda araştırmalar, risk sermayesi gibi konularda danışmanlık yapılması gibi faaliyetler yürütecektir.

SORU 2:

Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü tarafından Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesi dahilinde yer alan din görevlilerine toplumsal cinsiyet, kadın erkek eşitliği, kadının ekonomik statüsü gibi konularda eğitim verilmiş midir? Verildi ise, eğitimin sonuçlarına yönelik bir analiz gerçekleştirilmiş midir?

CEVAP 2:

Konuya ilişkin olarak Bakanlığımıza bağlı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğünce verilen cevaba göre;

Kadına yönelik olumsuz ve eşitlikçi olmayan tutum ve davranışlarla mücadele etmek Bakanlık olarak temel görevlerimizden biridir. Bu çerçevede, kadın-erkek

eşitliğinin sağlanması amacıyla faaliyetler yürüten tüm kurum ve kuruluşlar teşvik edilmekte, yürütülen faaliyetleri desteklenmekte ve katkı sağlanmaktadır.

2007 yılı içerisinde Diyanet İşleri Başkanlığının hizmet içi eğitim programları kapsamında personeline yönelik olarak gerçekleştirdiği seminerde, Genel Müdürlük yetkililerince "Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü'nün Görev, Yetki ve Sorumlulukları", "Kadın Hakları Açısından Yeni Türk Medeni Kanunu", "Töre ve Namus Cinayetleri" ve "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği" konularında eğitim verilmiştir. Ayrıca, Ankara merkez ve 8 metropol ilçesi ile 11 ilde "Aile, İrşat ve Rehberlik Büroları"nda görev yapacak olan 64 personele Ankara'da üç haftalık seminer düzenlenmiştir. Söz konusu seminerde Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü başta olmak üzere kamu kurumlarının temsilcileri ve sivil toplum örgütleri aktivistleri tarafından, "Türkiye'de Üniversitelerde Kadın Çalışmaları", "Töre ve Namus Cinayetleri", "Kadının ve Çocuğun Cinsel İstismarı", "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği", "Toplumsal Alanda ve Aile İçinde Şiddet" vb. konularında sunumlar yapılmıştır.

Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu (UNFPA) Türkiye IV. Ülke Programı kapsamında KSGM ve Diyanet İşleri Başkanlığı işbirliği ile din görevlilerine kadın-erkek eşitliği, kadınların toplumsal konumlarının güçlendirilmesi konularında eğitim programları düzenleme çalışmaları devam etmektedir.

Bakanlığım, bu ve benzeri çalışmalarında toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması için sistemli, bütünlüklü, yaygın ve katılımcı bir yaklaşımı benimsemektedir.

Saygılarımla.

Nimet ÇUBUKÇU
Devlet Bakanı